

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Галя Цветанова Ставрева-Маринова, д.м.
катедра „Фармакология и токсикология“, Медицински Университет – Плевен

за дисертационен труд на тема: „**Експериментални проучвания за ролята на мозъчни канабиноиди и невропептиди в модулиране на обучението и паметта**“, представен по процедура за присъждане на научната степен "Доктор на науките".

Автор: доц. д-р Роман Емилов Ташев, д.м.

Катедра: "Патофизиология", Медицински Факултет, Медицински Университет, София

Представям настоящото становище в качеството си на член на Научно жури, утвърдено със Заповед на Ректора на МУ – Плевен №939 от 24.04.2018 г.

Общо представяне на процедурата и докторанта

Получих необходимите документи и материали, въз основа на които заявявам, че редът и условията на придобиване на научната степен "Доктор на науките" съгласно ЗРНСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Плевен са спазени и представеният набор материали е съобразно изисванията. Дисертационният труд е обсъден на заседание на разширен катедрен съвет на Катедрата по физиология и патологична физиология при МУ – Плевен, състояло се на 30.03.2018 г. и е насочен за публична защита.

Доц. д-р Роман Емилов Ташев, д.м. е роден на 9 март, 1973 г. в София. През 1998 г. е придобил образователно-квалификационна степен магистър" по Медицина в Медицински университет – София. През 2002 г. защитава дисертация и придобива образователната и научната степен "Доктор" (ВАК). През 2010 г. придобива научно звание доцент (ст.н.с. II ст.) по фармакология (ВАК). От 1998 до 2014 г. работи в Институт по невробиология – БАН. През 2014 г. след конкурс е избран за доцент по патофизиология към катедра „Патофизиология“, Медицински Факултет, МУ – София, където работи и понастоящем. От 2004 до 2007 г. е бил на следдокторска специализация в Университет Йейл, Медицински факултет, Ню Хейвън, САЩ.

Доц. д-р Ташев е бил научен ръководител на 2-ма защитили докторанти и ръководи един действащ докторант.

Владее английски, испански и руски език.

Актуалност на тематиката

Дисертационният труд третира много актуални проблеми. Уврежданията на паметта са едни от най-сериозните нарушения при редица невропсихични заболявания. Проведените през последните години проучвания показват, че 24 miliona души страдат от деменция и че този брой ще се удвоива на всеки 20 години – до 42 miliona през 2020 г. и 81 miliona през 2040 г. Изучаването на молекуларно-клетъчните и невробиологични механизми на обучението и паметта върху подходящи експериментални модели на животни предлага възможност за транслиране на натрупаните знания

за тези процеси върху хора. Актуалността на проблема се определя и от факта, че изучаването на канабиноидите и невропептидите като регулатори на различни процеси, имат изключително важно значение както за физиологията и патофизиологията, така и за медицинската практика. На този проблем е посветен и дисертационния труд на доц. д-р Роман Ташев.

Основна цел на дисертацията е да се проучи ролята на мозъчните канабиноиди и невропептиди в обучителните и паметови процеси при експериментален модел на депресия (олфакторна булбектомия - OBX), хемисферната асиметрия в процесите на обучение и памет при депресивно-подобно състояние (OBX) след локално въвеждане на невропептидите VIP, Ang II и техни рецепторни агонисти и антагонисти в хипокамп или амигдала, както и клетъчно-молекулните механизми на амфетамин-индуцираното стереотипно поведение при поведенческа сенсибилизация (модел на синдром на Турет).

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Представеният от доц. Ташев дисертационен труд е написан на стр. 269 стр., онагледен е с 9 цветни схеми, 54 фигури и 5 таблици. Дисертацията е структурирана съобразно изискванията. Съдържа: въведение – 7 стр., литературен обзор – 52 стр., цел и задачи – 3 стр., материали и методи – 10 стр., резултати и обсъждания - 92 стр., обобщено обсъждане – 40 стр., изводи – 4 стр., приноси – 2 стр., литература – 44 стр., списък на статиите, включени в докторската дисертация - 3 стр., списък на публикуваните резюмета, включени в докторската дисертация - 3 стр., цитати на статии, включени в докторската дисертация - 4 стр. Библиографията съдържа 762 източника.

Трудът е написан на книжен български език, в стегнат научен стил.

Познаване на проблема

Имах възможност да се запозная с целия дисертационен труд. В литературния обзор са разгледани ендоканабиноидната система и канабиноидните рецептори, ролята им в някои невропсихични заболявания (депресия, болест на Алцхаймер и синдром на Турет), ролята на проучваните невропептиди - вазоактивен интестинален пептид (VIP) ангиотензин (Ang II) и техните рецептори в обучителните и паметови процеси в норма и патология, разгледно е и участието на някои невропептиди в хемисферната асиметрия. Специално място е отделено на експерименталните модели на невропсихични заболявания - модел на депресия (OBX), OBX като модел на болестта на Алцхаймер и модел на синдром на Турет и възможността дадения животински модел да възпроизведе основни симптоми на болестта и патологията на болестното състояние. Обзорът е онагледен с 9 цветни схеми, под които коректно са отбелязани авторите, от които те са взаимствани.

На базата на наличните данни логично са изведени 10 задачи на настоящия труд.

Методика на изследването

В труда са демонстрирани широките умения на дисертанта към прилагане на разнообразни експериментални методики, както на утвърдени в Институт по невробиология, БАН, така и на най-съвременни методични подходи. При всички проведени експерименти, чрез хирургични процедури е прилагана стереотаксична техника. Предимството на тази техника се изразява в точността, с която

могат да бъдат отстранени олфакторните булбоси и канюлите могат да бъдат имплантираны точно в изследваната мозъчна структура. Това позволява да се даде отговор на поставените цели и задачи в дисертационния труд.

Изводи и значимост на разработката

Направените 12 извода съответстват на поставените задачи и точно и коректно отразяват най-съществените експериментални резултати.

Приемам за значими приносите, като считам, че освен теоретичното значение, те биха имали за в бъдеще и значение за клиничната практика, както е отразено в последния 7-ми принос.

Публикационна активност

Доц. д-р Ташев е представил списък с 17 реални публикации, от които 13 статии са в списания с IF (7 статии - 1-ви автор, 6 статии - последен автор). Общийт импакт фактор на статиите, включени в дисертацията е IF = 20.714 и личният - IF = 4.179. Цитиранията на публикациите по Scopus и Web of Science са 31 бр. Участията в научни форуми у нас и в чужбина са 26 (7 - международни, 5 - национални с международно участие и 14 – национални).

Броят на статиите, цитиранията, ръководството на докторанти надхвърлят изискванията за научната степен "Доктор на науките", отразени в Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Плевен.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд „**Експериментални проучвания за ролята на мозъчни канабиноиди и невропептиди в модулиране на обучението и паметта**“ на доц. д-р Роман Емилов Ташев, д.м. съдържа оригинални резултати и теоретични обобщения, касаещи значими научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен оригинален принос в науката. Трудът напълно покрива количествените показатели и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Плевен за придобиване на научната степен "Доктор на науките".

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване и предлагам на почитаемото научно жури да присъди научната степен "**Доктор на науките**" на доц. д-р Роман Емилов Ташев, д.м.

20.05.2018 г.
гр. Плевен

Изготвил становището:
/доц. д-р Гая Ставрева, д.м./

